

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэҕэ, субуотаҕа тахсар

2020 с. ЫАМ ЫЙЫН 20 КҮНЭ СЭРЭДЭ № 40 (5570)

Ыам ыйын 18 күнүгэр оройуон дьаһалтатын учараттаах планеркагыгар баһылык **И.П. Павлов** дьаҥ ыарыыта тарҕаныабыттан Саха сиригэр 869 киһи ыалдыбытын санатта. Онтон 274-дэ үтүөрбүт, 5 киһи суорума суолланна. Элбэх киһи Дьокуускай куоракка ыалдыбыта бэлиэтэнэр, ол иһигэр ХИФУ студеннарыттан ыалдыбыт киһи ахсаана 118-ка тэннэстэ. Тэриллибит лабораторийдарга тестэри онороннор, ыарыылаахтар тутта булуллаллар. Ол эрээри эдэр дьон бу ыарыыны сибикитэ суох аһардаллара баар суол. Ыаллыы Абыйга биир киһи дьаҥ ыарыытыгар уорбаламмыта анаалына этэннэ эбит диэн үөртүлэр. Ол да буоллар сэрэхтээх буолары ким да боппот. Муомаҕа кэлэр самолеттары бэрэбиэркэлибит. Тас регионтан, дойдуттан кэлэр дьонтон 22 анаалыс ытыллыбытыттан барыта этэннэлэр. Самоизоляцияҕа олорор дьону полиция үлэһиттэрин кытта кыттыһан рейдэлэргэ сылдыабыт. “Муома” Аан айылҕа пааркатын нөнүө тас регионтан кэлэр туристартан туттуноохха.

Билигин ойуур баһарыттан, халаан уутуттан сэрэтэр үлэни күүһүрдэр сорук турар. Төбүлэххэ, Собоолооххо уонна Чыбаабылаахха өрүс мууһа хайдах көтөҕүллэрэ биллибэт, манна нэһилиэнньэ бэлэмнээх олороро наада. Собоолооххо өрүс уута суох, мууһунан көрөн сытар диэн дыксинэллэр. Сайын кураан буолара сылыктанар, онон туох да өртөөһүн үлэтин ытар көнүллэммит, баһаары ытар дьон кытаанах эппиэккэ

тардыллыахтара.

Тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар билигин төрүүх кэмэ, баар ыанар ынахтар 50%-нара төрөөтүлэр, сылгы, таба төрүүбү түмүктэнэн эрэр. Сорох ыстаадалар көрдөрүүлэрэ соччото суох курдук.

Оройуоннаабы ойуур хаһаайыстыбатын салайааччыта **С.А. Варламов** ыам ыйын 16 күнүгэр оройуонна Собоолоох территориятыгар, Кынырайдаахха икки ойуур уота баара бэлиэтэммитин эттэ. Ол эрээри ойуур уота бигэргэммэтэҕэ, суох. Билигин тыаҕа кэтэбил үлэтэ барар.

Оройуоннаабы киин балыыһа кылаабынай бырааһа **Н.Г. Павлова** экстреннэй балаһыанньа эрэсиимигэр киирэн үлэлииллэрин кэпсээтэ. Ол эбэтэр суһал көмөҕө наадыһар эрэ ыарыһахтары көрөбүт. Оройуон үрдүнэн дьаҥ ханнык да көрүнэр ыарыы суох, арай ангиһа, тымныйыһылар бааллар. Ааспыт нэдиэлэҕэ икки санрейс көттө. Бу нэдиэлэҕэ Сааһырга быраастар биригээдэлэрэ баран үлэлиэҕэ.

Улуустаабы социальной харалта управлениетын салайааччыта **П.С. Федоров** ыам ыйдаабы федеральной төлөбүрдэр хойутаан да буоллар аһарылыннылар диэтэ. Хонууга уопсай дьыэ баһаарыгар эмсэбэлээбит элбэх

Оройуон дьаһалтатыгар

оҕолоох кыаммат ыалга көмө харчыны биэрдибит.

Оройуон баһылыгын социальной боппуруостарга солбуйааччы **Х.П. Кривошапкина** “Кыайыы” фондатыгар оройуонна барыта 400 тыһ.солк. тахса көмө харчы кирибитин иһитиннэрдэ. Манна үөрэх, култуура, нефтебаза тэрилтэлэрэ көхтөөхтүк кыттыбыттарын бэлиэтир тоҕоостоох. Хонууга баһаартан эмсэбэлээбиттэргэ нэһилиэнньэттэн бородуукта, таһас-сап, иһит-хомуос курдук көмө тэрээһинэ ытыллар, Төбүлэх, Собоолоох нэһиликтэргэ, киин балыыһа көмөлөрүн тиэрдэллэр. Маннык көмөнү тэрилтэ салайааччылара көбүлүүн тэрийэн, туора турбаккытыгар ыгырабыт.

Билигин киэһэ 22 ч. кэнниттэн оскуолаҕа кириэн иннинэҕи саастаах элбэх оҕолор таһырдыа сылдыаллара бэлиэтэнэр. Полиция анал рейдэлэри ытар, араас быһылаан тахсан хаалыан сөп. Онон төрөппүттэр оҕолорулар эппиэтинэстэрин өйдөөн, хонтуруолга ылаллара уолдыаста. Бэс ыйын 1 күнттэн 23 ч. кэнниттэн сааһын сиппэтэх оҕолор сылдыаллара бобуулаах.

«Муома оройуона» МТ
пресс-киинэ.

Уважаемые жители с. Хонуу!

Администрация Момского филиала ГУП «ЖКХ РС (Я)» сообщает о том, что с 25 по 29 мая 2020 г. включительно будет производиться благоустройство мусорных площадок частных секторов (отсыпка и установка мусорных контейнеров).

В связи с этим просим жителей воздержаться от сброса мусора (ТКО, КГО).

С уважением филиал.

ДЬИЭ КЭРГЭН КҮНҮГЭР

Өрөспүүбүлүкэҕэ дьыэ кэргэн күнүн киэҥник бэлиэтээһин ытылыһына. Бу күнүргэ дьыэ кэргэн күнүнэн сибээстээн улуус аҕа баһылыга **И. П. Павлов** кэргэнни **Мария, Григорий Федотовтарга** бырабыыталыстыба иһинэн үлэлиир ЗАГС управлениетын «Дьыэ кэргэн килбиэнэ» диэн бэлиэни уонна улуус аҕа баһылыгын махтал суругун бэлэҕи кытта туттарда.

БИҢИГИ КОРР.

СИРИ СИКСИГИНЭН

РФ. Россия быбардыр систимэтэ РФ Конституциятыгар көнөрүүдери киллэригэ куластааһыны ытыгыга бэлэмин биллэрдэ. Күнүн-дьылын дойду Президентэ быһаарыа, суруйар Российская газета. ЦИК бэлэмин туһунан этини систимэ баһылыгын солбуйааччыта **Николай Булаев** иһитиннэрдэ. Эрдэгэни быһаарынан, муус устар 22 күнүгэр РФ Конституциятыгар көнөрүүдери киллэригэ куластааһын ытыгылаахтаа. Ити эрээри сыстыганнаах дьан тарбанан, күндьыла көһөрүллүбүтэ. «Куластааһын хаһан буоларын президент быһаарар. ЦИК бэлэм», — диэтэ Николай Булаев.

***

РФ. Коронавирус ыарытын утары бастакы вакцинацияны «группа риска» киирээччилэр ааһахтара. Ол туһунан Гамалея аатынан чинчийэр киин инфекцияны үөрэтэр отделениетын салайааччыта Виктор Зуев эттэ дьэн, РИА «Новости» суруйар. **Виктор Зуев** эппитинэн, бастатан туран, вакцины COVID-19 дьаны кытта охсуһар быраастар ылаахтара. Элбэх киһини кытта алтыһан үлээччилэр эмиз бастакы уочаракка бааллар: кассирдар, волонтердар, такси суоппардара. «Антипарса онгорор улаханлык ирдэмэт», — диэтэ киини. Быраастар, кэлин вакцины биэри кэнигэ дииллэр. Онтон салгыы COVID-19 быһытын тумуу киһини курдук туруорар буолуохтара. Исписэлиис этэринэн, коронавирус күһөрү хойут уонна саас эрдэ күрөс гына түһүөн сөп. Иммуниэт бу кэмгэ мөлүүр. Доруобуйа харыстабылын министирэ **Михаил Мурашко** эрдэ иһитиннэрибитинэн, бастакы вакциналар от ыйын бүтүүгэ баар буолуохтаахтар.

***

РФ. Россия үрдүк үөрэхтэрин кыһалара 2020 сыллаабы тугуу эксэмэнин дистанционнайдык ытар былааннаахтар. Бу туһунан РФ үөрэбин министирэ Валерий Фальков «Комсомольская правда» арадьыйаба эттэ дьэн иһитиннэрдэ ТАСС. «Балаһаннаа хайдагыттан барыта тутулуктаах — маньык санаалаахтар бу кэмгэ үрдүк үөрэх кыһалара. Эскөтүн биридиллэн субьекка балаһаннаа тупсар буоллабына, онно Роспотребнадзор уонна баһылык сөптөөх быһаары таһаардабына, аудиторияларга төннүөхтэрин сөп. Оннук буолуо да дии саныбын. Биһиги, хаһан баҕарар, баар балаһаннааны ырытан көрөн былааннаахтаахпыт, наада буоллабына — үөрэххэ тугуу эксэмэнин дистанционно ытыгаахпыт», — диэтэ министир **Фальков**. Үрдүк үөрэби бүтэрээччилэр эксэмэнинэрин туттарыларын туһунан сийили манна аах: <http://ysia.ru/vse-rossijskie-vuzy-namereny-provodit-ekzameny-v-2020-godu-v-distantsionnom-formate/>

***

СӨ. 2020 сылга тыа сири тупсарыга өрөспүүбүлүкэ бюджеттан 100 мөлүйүн солкуобай кэринэ үп көрүллүбүтэ. Бу туһунан СӨ баһылыгын уонна бырабыстыгытын пресс-сулуспата иһитиннэрдэ. «Саха сири 70 нэһилигэр сыннылан сирдэри, спортивнай, оҕо оонньуур, доруобуйаларынан хаачахтаах дьон физкультуранан уонна адаптивнай спордунан дьарыктанар былааннаахтары тэрийиитэ уонна тупсарыга өрөспүүбүлүкэ бюджеттан 90,9 мөлүйүн солкуобай ытыгылаабына», — дьэн докумуонна этиллэр. Бэриллибит үбүнэн тротуардары, уу түһэр ханаалларын, территорияларын сырдатыа, айылҕа ландшафттарын уонна пааматынныктарын чөлүгэр түһэри уонна өрөмүөнүн оноруу былааннаар. Тэрэһиннэр «2020 — 2025 сылларга тыа сири бири кэлим сайдыта» өрөспүүбүлүкэ тэбэти судаарыстыбаннай бырагыраама чэрчитинэн ытыгылааллар, суруйар НБК «Саха».

СИА матырыйаалларынан.

МАХТАНАБЫТ

ТӨБҮЛЭХ. Биһиги — сэрии сылларын оҕолоро — Мария Гаврильевна, Дмитрий Арьянович Шкулевар, Акулина Афанасьевна, Софрон Семенович Старковтар, Варвара Семеновна Корякина, Хабарова Евдокия Гаврильевна Улуу Кыайы 75 сыллаах үбүлөйүнэн нэһилиэк дьаһалтатын аатыттан сыаналаах бэлэби, мэтээли, махтал суругу, «Алгыс» түмсүүттэн ас нобуорун, «Күндэйэ» дьахтар түмсүүттэн олбобу, оскуола оҕолоруттан эбэрдэ аккырыкканы тутаммыт олус үөрдүбүт.

«Алгыс» түмсүү сылын айы мунубакка сэрии сылларын оҕолоругар итинник ас нобуорун онорон дьиилэринэн түмэтэр. «Күндэйэ» түмсүүгэ, чуолаан олбох онорбут кэрэ анаардарга Гуляева А. П., Слепцова З. И., Соркомова А. Е., Хабарова А. В., Эверстова М. М., Никулина А. П., нэһилиэк аҕа баһылыгар Соркомов Г. П. барҕа махтал тылларын этэбит, сааһыран иһэр дьонно санаабытыгар олус үчүгэй, — дьэн кэспииллэр олохторун үлэбэ анаабыт ытык дьоммут.

Бу ыары мөһөйдэбит кэмигэр Кыайы 75 сыла тэрэһиннээхтик буолан ааста. Бары тэрийээччилэргэ нэһилиэнньэ улахан махталын тиэрдэр.

Л. СТРУЧКОВА.

Өрөспүүбүлүкэбэ

Саха сиригэр каадыры бэлэмнээһин үлэтэ күүһүрүбэ

Саха сиригэр мэдиссиинэ, тугуу уонна суол хаһаайыстыбатын каадырын бэлэмнээһин үлэтэ күүһүрүбэ. Ити туһунан СӨ үөрэбин уонна наукатын министирин эбээһинэһин толорооччу Михаил Сивцев орто анал үөрэх дириэктэрдэрин кытта видеонан ыппыт муньабын кэмигэр кэспэтиллэр.

Санатан эттэххэ, Ил Дархан Айсен Николаев эпидемиологическай балаһаннаһанан Эрэгийэн экэниэмикэтин сайыннарыны туруктаахтык хааччыйы бастакы былааннарын тэрэһинин онорууга кэккэ министирэстибэлэргэ соруудагы биэрбитэ.

СӨ Үөрэбин уонна наукатын министирэстибэтигэр итиэннэ министирэстибэ иһинэн үлэлиир тэрилтэлэргэ мэдиссиинэ, тугуу, тырааныспар салааларыгар каадыр дьипписитин уонна исписэлиистэри биир тэһник көрөн, өрөспүүбүлүкэ орто анал үөрэбин тэрилтэлэригэр кылгас куурустарга бэлэмнээһингэ былаан кыраапыга оһоһулар. «Каадыр тийбэтин боппуруоһун судаарыстыба, үөрэх тэрилтэлэрэ уонна үлэ биэрээччилэр уопсай тиһиктээх үлэнэн эрэ быһаарар кыахтаахпыт. Бүгүн үөрэх тэрилтэлэрин уонна нэһилиэнньэ үлэлээх буолууга киһини кытта үлэ ресурсата тийбэт экэниэмикэ салааларыгар каадыры толорууга үлэни саҕалыбыт. Тугууга үлэһит тийбэтин учуоттаан, бизэ орто анал үөрэх тэрилтэтигэр (Үөһээ Бүлүүтэбэ, Ньурбатаабы, Намнаабы Чурапчытаабы тиэхинькумнарга уонна Дьокуускайдаабы тугуу-хоммунаальнай тиэхинькумугар) үөрэтин саҕаланна. Биһиги 148 устудьуон уонна олохтоох нэһилиэнньэ идэтин уларытаахпыт.

Уустук эпидемиологическай балаһаннаһанан уонна мэдиссиинэ

үлэһитэрин үлэлэрин усулуобуйата уларытыытын сибээстээн, орто медицинскэй үлэһит үөрэбин квалификациятын үрдэтэргэ быһаарыттар. РФ Доруобуйа харыстабылын министирэстибэтин медицинскэй үөрэхтэһин быыстала суох порталын нөһүө Дьокуускайдаабы мэдиссиинэ кэллиһин базатыгар сана коронавирүс инфекциятын утары 1731 киһи үөрэби ааспыт. СӨ Доруобуйа харыстабылын министирэстибэтин чахчытын, судаарыстыбаннай медицинскэй тэрилтэ 9 тыһынчаттан таһса орто сүһүөх үлэһитэрин үөрэтэр ирдэбит баар. Үөрэх уонна наука министирэстибэтэ ыам ыйыгар — бэс ыйыгар Дьокуускайдаабы, Алданнаабы, Нерюнгригаабы мэдиссиинэ кэллиэстэрин, Жатайдаабы тиэхинькум көмөтүнэн цифровой технологияны туһанан босхо үөрэтэргэ бэлэм. Итини таһынан, мэдиссиинэ кэллиэстэрэ дезинфекцияны сөпкө онорууга исписэлиистэри бэлэмнээһингэ кылгас кэмнээх куурустары ытталлар.

Күн бүгүн 145 киһи квалификация ылбыт. Эрэгийэнгэ тугуу, суол хаһаайыстыбатыгар уонна мэдиссиинэ салаатыгар эрэ үлэһиттер ирдэнэр буолбатахтарын бэлиэтиир оруннаах. «Каадырынан хааччыйыга ситимнээх үлэ экэниэмикэ атын даҕаны эмсэбэлээбит салааларыгар барыабы», — дьэн Сивцев бэлиэтээтэ. Кылгас кэмнээх куурустарга дьону үөрэтин салҕанар. Сийили Саха сири орто анал үөрэхтэрин сайтарыттан уонна социальнай ситимнэриттэн билсэххитин сөп.

СӨ Үөрэбин уонна наукатын министирэстибэтин пресс-сулуспата.

Улуу Кыайы 75 сылыгар

ЧУЛУУ ХАЙЫҔАРДЫТТАР АЙАННАРА ТҮМҮКТЭННИЛЭР

Спорт ветераннара, биллиилээх экстремал-хайыҥардыттар Дмитрий Горохов уонна Валерий Самойлов салайааччылаах хайыҥардыттар биир бөлөхтөрө Күһүүртэн Ньурбаҕа диэри 13 көс сири, отгон иккис бөлөх Дьокуускайтан Тиксиигэ диэри 15-тэн тахса көһү хайыҥарынан түстүлэр. Чулуу хайыҥардыттар бэйэлэрин хорсун айаннарын Улуу Кыайы 75 сылыгар, Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр биллэриллибит Ийэ дойдуга бэриинилээх буолуу сылыгар уонна Булун улууһа төрүттэммитэ 90 сылыгар анаатылар. Маны таһынан, Павел Герюгов салайааччылаах массыынанан ыраах айанньыттар бөлөхтөрө Дьокуускайтан Тиксиигэ алта массыынанан 27 көһү айаннаан 7 хонук иһигэр тийдэ.

Кыайы 75 сылыгар аналлаах ыраах айаннары тэрийэр Өрөспүүбүлүкэтээҕи бөлөх салайааччыта, Ил Түмэн бастакы вице-спикерэ Александр Жирков бэлиэтээбитинэн, бу ыраах айаннары тэрийиигэ кыттааччылар бэйэлэрин көбүлээһиннэрэ уонна мэхэйдэртэн иннэн-толлон турбат дьулуурдара улахан суолталаах буолла. Ол курдук, Дмитрий Николаевич Горохов салайар бөлөҕө 1941-1942 сыл кыһыныгар Аҕа дойду сэриитигэр көнүл өттүнэн тылланан бараары Булун Күһүүртэн Ньурба бүһүөлгэр диэри 13 көс сири соҕотобун хайыҥарынан түспүт Семен Иванович Сьюльскай аатын үйэтитэр соругу туруоруммута. Семен Сьюльскай туһунан Ил Түмэн бастакы вице-спикерэ Александр Жирков «Саха саллаатын албан аата» диэн ыстатыйатыгар киллэрбитэ. Арҕаа фронтта тийээн хорсундук сэриилэспит, Курскай тоҕойугар ыараханньык бааһыран билиэнгэ түбэһэн баран өстөөх илиититтэн мүччү туттаран Украина партизаннарын этэрээтигэр холбоспут, Кыайы күнүн Прага куоракка көрсүбүт С.И. Сьюльскай туһунан Александр Жирков: «Советскай Союз үрдүнэн тыһыынчачан киһи Аҕа дойду сэриитигэр көнүл өттүнэн тылланан кыттыыны ылбыта. Бу дьон ортогугар, санаа да ылбат ыраах сиригэр сабаламмыт сэриигэ тийэн Ийэ дойдутун көмүскэхэр соругу ыра онгостон, хотугу тоһуттар тымны оройугар, суолаһы суох кыһынны иччитэх туундара-тайба унуор тоңуу хаары, тибиини-хаһыны ортотунан ханнык да арҕаалдыта-дьөһүөлдьүтэ суох, бэйэтэ суол тэлэн сүүһүнэн көстөөх сиргэ соҕотобун хайыҥарынан туруммут саха киһитэ Семен Иванович Сьюльскай аата биир ордук бэлиэлэрэ, уратылары. Сьюльскай айана – сөбүмэр айан. Аҕа дойду сэриитин историятыгар маныха тэннэр күлүмэх быһыы – сэдэх, оттон кини курдук суолу тэлэн фронтта аттаммыт – суох. С.И. Сьюльскай холобура – Саха саллаатын булгуруйбат дьулурун,

тулуурун, эрдээх санаатын, төрөөбүт сиригэр-уотугар тапталын биир бэлиэтэ, кэрэһитэ. Бу айан туһунан биһиги эрэ буолбакка, атын омук, атын дойду дьон-сэргэтэ эмиз билиэх кэриннээх», – диэн эппитэ. Кини этии киллэриитинэн Д.Н. Горохов хайыҥардыттарын бөлөҕө бу хоодуот киһи 79 сыл анараа өтүгэр хайыҥарынан тэлбит суолун хатылаата. Бу айан Аҕа дойду сэриитигэр сахалар хорсундук кыттыыларын историятыгар С.И. Сьюльскай аатын бэлиэтииргэ көмөлөөх буолуоҕа.

Хоодуот хайыҥардыттар биир бөлөхтөрүн салайааччыта, педагогическай үлэ бэтэрээнэ Валерий Васильевич Самойлов Саха сиригэр эрэ буолбакка, Россияҕа бүттүүнүгэр экстремал-хайыҥардыт быһыытынан биллэр. Кини бэйэтин үөрэнээччилэрин уонна ыччаты кытта 30-тан тахса сыл устатыгар биирдиилэрэ 10 көстөн 100 көскө тийэ ыраах хайыҥарынан айаннары тэрийэр. Ол курдук, 2003 сыллаахха Валерий Самойлов Булун Тиксииттэн Дьокуускай куоракка диэри хайыҥарынан айаннаабыта. Барыта 1800 км сири кинилэр 48 күн устатыгар түспүттэрэ. Быйыл Валерий Васильевич Дьокуускай – Булун маршрутуна бэһис төгүллээх айанын ситиһиилээхтик түмүктээтэ.

Оттон Дмитрий Горохов – Саха сиригэр хайыҥарынан ыраах сирдэргэ айан историятыгар киирбит чулуу спортсмен. Саха Өрөспүүбүлүкэтин XII ынырылыах Урдүкү Сэбиэтин, III, IV ынырылыах Ил Түмэнин дьокуутаата. Дмитрий Николаевич 40 сыл анараа өтүгэр, 1981 сыллаахха, Дьокуускайтан Тиксиигэ диэри хайыҥар суолун бастакынан тэлсибитэ. Оччолорго Горохов Д.Н., Бетюнскай Е.А., Данилов Х.Х., Толстых Г.Г., Шамаев С.С., Шахурдин Н.Н. уонна икки кыыс – Корякина Е.А., Монастырева А.Н. бөлөхтөрө икки атахтаах сылдыбатах сирдэринэн 180-ча көстөөх сири 33 күн устата айаннаабыттар.

Онон өрөспүүбүлүкэ икки биллиилээх хайыҥардыттар салайар бөлөхтөрө Кыайы 75 сылыгар аналлаах тэрээһиннэртэн биир бэлиэлэрин, дьонун суолталаахтарын ситиһиилээхтик түмүктээтилэр. Бу билинни да кэмнэ

сөбүмэр ыраах, ылбычча киһи санаата да тийбэт сирдэригэр туох да анал көмөтө-тэһиитэ суох хайыҥарынан сүүһүнэн (!) көстөөх сири түспүт дьон кимнээхтэрий? Кинилэр Аан дойду аатырбыт хайыҥардыттар, олимпиецтара буолбатахтар, кинилэр ортолоругар хайыҥар спордунаан аан туран дьарыктанар профессионал спортсмен да суох. Хоодуот хайыҥардыттар, өбүгэлэрибэт өлбөт-сүппэт үтүө ааттарын үйэтитээччилэр, албан ааттарын салҕааччылар, саха тулуурун, дьулуурун, тонтон толлубатын, ыарахантан чаҕыйбатын көрдөрбүт дьону билсизбүн.

Д.Н. Горохов бөлөҕө:

1. Горнакова Людмила Владимировна – Күһүүр орто оскуолатын физкультураҕа учуутала;
2. Жирков Виталий Федотович – Күһүүр орто оскуолатын физкультураҕа учуутала;
3. Жирков Иван Романович – Күһүүр орто оскуолатын физкультураҕа учуутала;
4. Сыромятников Константин Константинович – Күһүүр орто оскуолатын физкультураҕа учуутала;
5. Корякин Семен Айалович – «Дохсун» МБУ тренерэ;
6. Павлов Василий Васильевич – «Чекуровка» община бөлүкэсэ, булчута.

В.В. Самойлов бөлөҕө:

1. Голиков Иван Иванович – Таймылыыр орто оскуолатын физкультураҕа учуутала;
2. Кириллин Максим Кириллович – байыаннай сулууспалаах;
3. Самойлов Василий Валерьевич – Тиксии культурнай-спортивной комплексин тренерэ;
4. Шамаев Сим Михайлович – Тиксии культурнай-спортивной комплексин тренерэ.

Д.Н. Горохов уонна В.В. Самойлов хайыҥардыттарын бөлөҕө Улуу Кыайы 75 сылын көрсө туруоруммут соруктарын ситиһиилээхтик толорбуттарын туһунан Өрөспүүбүлүкэбит Ил Дархана А.С. Николаевка биллэрдилэр. Аан дойду олобун бүттүүнүн бохсо саатабыт дьан мэхэйдэспэтэҕэ буоллар, чулуу хайыҥардыттар бу айаннарын түмүгүн ыамыйын 9 күнүгэр Кыайы болуоссатыгар кэлэн Өрөспүүбүлүкэ Ил Дарханыгар бэйэлэрэ иһитиннэриэхтээх этилэр. Ол да – кинилэри иннилэригэр күүтэр. Бу дындааһааһааһаа. Олох салҕана туруоҕа. Хорсун хайыҥардыттары эбэрдэлииригэр бастакы вице-спикер Александр Жирков эппитин курдук: «Улуу Кыайы уонна ол Кыайыны аҕалсыбыт Саха саллаатын албан аата умнуллуо суоҕа. Ол дьонуннаах ааты утумнааччылар, салҕааччылар баар буола, үүнэ-үөскүү туруохтара. Олонхо дойдутун оҕотун охтубат соругта улаата, үтүө аата, өрөгөй талаана үүнэ-үрдүү туруоҕа!».

Ил Түмэн пресс-сулууспата.

Коронавирус пандемията аан дойду, Россия экономикагыгар охсуута триллионунан долларга тэннээр, ол гынан баран кини тобукутуу түһээт, кэккэ сылларыннан син-биир атабар туруоҕа.

Планетарнай масштабтаах суодал ыарыы киһи-аймах уйулҕатыгар эмиэ күүскэ дьайар. Тоҕо диэтэххэ, пандемия кэннигэн урукку үгэстийбит олох-дьаһах моделинан олоруу уустуктардаах буолуоҕа, улахан уларыы ылар кэтэһэллэрин билиннэххэ. Дьон-сэргэ мантан долгуйара бааламат. Онно үлэ ырыынагар күчүмбүйдэр үөскээһиннэрэ, олох таһыма быстах кэмнэ аллара түһүүтэ, үлэлиир миэстэ платформаларыгар сана көстүүлэр кириилэрэ уо. д. а. төрүөт буолаллар. Боростуой холобуру аҕалыаха. Аҕыйах ый анараатыгар дьэбэ олонорон үлэлээһин, үөрэни, бизнесинэн дьарыктаны диэни түһээн да көрбөккө

Эдэр дэмидит!

Кыайы көтөлөөх ыам ыйыгар күн сириин көрбүт сэрии сылларын оҕолорун Хонууттан **Данилов Николай Николаевичи, Слепцова Матрена Михайловнаны, Слепцов Егор Васильевичи**, Кулун Өлбүттэн **Терехов Николай Ильичи, Корякина Валентина Васильевнаны**, Буор Сыһыттан **Соркомов Николай Егоровичи**, Собоолохтон **Старкова Евдокия Константиновнаны** төрөөбүт күнгүтүнэн истинник эбэр дэмидит!

Эниэх доруобуйаны, этэннэ буолууну, ыраас күннээх халлааны баҕарабыт.

**Бэтэрээннэр улуустаабы сэбиэттэрэ,
«Сэри оҕолоро» түмсүү.**

соҕус хаампыт эбит буоллахпытына, бу соулу таба тайанарбыт наада этэ.

***

Кутталлаах вирустан харыстырыга
Р о с с и я , ө р ө с п ү ү б ү л ү к э

#Стопкоронавирус. РФ

ЭТЭННЭ БУОЛУОХПУТ, ЭРЭНИЭХХЭ

«чыып-чаап» дии сылдыбыт эбит буоллахпытына, балар бүгүнгү олохпут арахсыпат аргыстарынан билиннилэр. Дьан-дьаһах этэннэ аастабына, «удаленкаттан» аккаастанан урукку ыллыкпытыгар үктэниэхпит диэн санаа сөбө суох соҕус диэн аналитиктар этэллэр. Тэйиэс олонорон билиини ылан идэлээх буолуу, хайа баҕарар сиргэ олонорон үлэлээн хамнастаны, доруобуйа туругун көрдөрүү-эмтэни инникитин өссө киниэхтээбэр кинилэр саарбахтаабаттар. Өбүгэлэрбит «куһаҕан үчүгэйэ суох буолбат» диэн манныкка майгынныыр көстүүнү эппит буолуохтаахтар.

***

Олох таһыма түһэн ыларыгар бэлэм сылдыар ордук. Урукку курдук үрдэриллибит хабахты штаттаах тэрилтэлэр үлэни ахсааныгар улахан болҕомтолорун ууруохтара, олку наадата суох үлэни тэртэн босхолонорго күһэллэхтэрэ. Онон үлэтэ суох буолуу улаагыахтаабын экспедэр кистээбэттэр. Хайа-үйэ билигин үлэ биржаларыгар учуокка туруу улаата турарын тоһоҕолуулар. Ол иһин дойдубут салалтата киһи ресурсатын харыстаан өйөбүл миэрэлэрин күннэтэ ыла олонор. Баары баарынан эттэххэ, көмө хайдах да үйэ тухары барар кыаҕа суох. Онон, дириллэр кинилэр, билингиттэн саҕалаан мин тугу дьарыктанан бэйэбин-дьоммун итэбин диэн боппуруска өйү-санааны күүскэ үлэлэтиэххэ. Эмиэ кинилэр быһаарбыттарынан, тыа сиригэр тыа хаһаайыстыбатынан дьарыктаны үчүгэй түмүктээх буолуон сөп. Бэйэ астаах киһи оттон-мастан тардыһан ыарахаттары этэннэ туоруохтаах. Аналитиктар бу этиилэрэ муомаларга быһаччы сыһыаннаах: өскө урут сүөһү-сылгы, таба иттигиттэн, обуруот үүнэрииттэн халты

бырабыталыстыбалара үбү-харчыны олох бары хайысхаларыгар ыта олоролор. Холобура, РФ Уһук Илинни уокурукка 3,5 млрд. солк. кэринэ харчыны көрбүтүтэн, Саха сиригэр 600 мөл. солк. кэринэ тигистэ. Бу иннигэр эмиэ харчы тырыллыбытын билэбит. РФ резервнэй фондатыттан уокурукка 114 «03» массыына, 257 ИВЛ аппарата, 900 мөл. солк. вируһу утары үлэлиир эмчиттэр эбии хамнастарыгар көрүлүннэ. Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр 11 – «03», 12 ИВЛ аппарат кэлэр. Өрөспүүбүлүкэбэ нэһилиэннэ бу уустук кэмнэ көмүскэллээх буолуутугар материалнай көмө оноруута кырата суох. Маны таһынан экономика стратегическай салааларыгар, дьоҕус уонна орто бизнескэ аһара улахан чөлчөгүлэр көрүлүнүлэр. Билэргит курдук, регион баһылыга Айсен Николаев Дьокуускайга тутулуохтаах Арктика эпоһын киинин, креативнай кластер тутууларын кэнники болдьоххо көһөрдө, балаһыанһа уустугуттан. Ити да буоллар, өрөспүүбүлүкэтээби онкологическай диспансер уонна кардиологическай киин салгыы син-биир тутуллаллар. Айсен Николаев тутуу индустриятыгар сыһыанан федеральнай, региональнай бырагыраамалар туолуохтарын эрэннэрдэ. Ол курдук бу сылга 500 тыһ. кв. м иэһнээх олонор дьэ, 9 сана оскуола, 4 детсад, 3 культуура тэрилтэлэрэ, 6 спорт объектара тутулланнар үлэбэ кириэхтэрэ диэтэ. Кырдыга, ааспыт кэмнэргэ тутууга тас дойдудартан тутуучулар кэллэлэрэ билигин аччаата, эбэтэр суох. Кини чуолкайдаабытынан, биһиги бэйэбит дьоммутуттан үлэни илиини бэлэмниэхтээхпит. Күн бүгүнгү чаччынан 1509 киһи наада. 726 устудьуоннар, 700-тэн таһа ыччат тутууга наада. Биллэн

тураар, сарсыарда ойон тураат ким да тутуучу буолбат, ол иһин кинилэр үөрэтиннэ-бэлэмнээһини ааһыахтаахтар.

Муомаҕа үлэ ырыынага кыараҕас, онон эдэр дэр-эрчимнээхтэр мань сыыска түһэрбэккэ быһаары ылынахтарын наада эбит. Тутуу идэтигэр үөрэни кылгас болдьохтоох, саайтарга кириэн билистэххитинэ, үчүгэйи ынырыаххыт. Оройуон, нэһилиэк дьаһалталара бу хайысхаҕа сенилээхтик үлэлэтэхтэринэ, дьонно-сэргэбэ улахан туһаны, көмөнү-өйөбүлү оноруохтара, оннук буоларыгар мин саарбахтаабаппын.

***

Коронавирус туһунан сонуннар барыбытын долгуталлар, омуна суох нуомастар фронтан кэлэр сводкаҕа тэннээхтэр. Күн тура-тура пандемияны утары охсуһуу дааннайы уларыыллар, эмп-томп научнай чинчийиллэргэ сылдыаллар. Былыр араас удаһынаах ыарыылар эмиэ кэлэн ааспыттара, вакцина булдулан бүгүнгэ тийэн кэллэхпит. Онон бириэмэ эрэ наада, этэннэ буолуохпут. Ол гынан баран били таптыыр аппарат олоруом, атыннык эттэххэ, психологияҕа. Кистэммэт, күн тура-тура бачча киһи ыарыйда, оччо киһи өллө диэни иһиттэххэ, уйулҕа бөбүргөөбөт. Санаа-оноо түһэр, саарбахтааһын улаатар, инникитин хайдах буолан иһэбит диэн муунтууу сатыылыыр. Ол иһин психологтар куһаҕан сонуннары батыһа сылдьан истэ-сэргии сатаабат буолун дириллэр. Мөкүнү истэр киһи уйулҕата хамсаан ис туруга мөлтүүр, арыый аҕай да сылдьан кэбириэххэ сөп. Наука быһаарбытынан, борук-сорук санаа материалнай структураланан киһи бэйэтэ сүүйтэриилээх тахсар. Дьэ онон наар үчүгэйи, сырдыгы эрэ саныы сатыаха, үчүгэй үчүгэйи ынырыарын оччоттон баччаҕа диэри билбит дьон буоллахпыт.

Муомам дьонугар-сэргэтигэр бэйэбитин харыстаны, санаабытын түһэримэн, пандемия ааһыаҕа, чэмэлкэй күн күөрэйэ тахсан салгы олохтон дуоһуууну ылыахпыт диэн баҕа санаабын тиэрдэбин. Ыары тарҕамматын туһугар бэйэбит эппиэтинэспит, эбээһинэспит улааттын, ирдэбиллэри-дьаһаллары толоруоҕун!

Афанасий ИВАНОВ.

После долгой тяжелой болезни ушла из жизни заведующая детским садом «Теремок», педагог с большим стажем **Петрова Акулина Ивановна**. Она была творчески работающим человеком, 37 лет работы отдала воспитанию подрастающего поколения района. Педагогическая общественность района понесла тяжёлую утрату.

Акулина Ивановна с 2005 года являлась заведующей МБДОУ детский сад «Теремок». За время работы она показала себя как ответственный, преданный своей любимой профессии, творчески работающий, энергичный, отзывчивый, внимательный, инициативный и умелый педагог. Трудолюбие, целеустремленность, верность и преданность воспитанию детей дошкольного возраста, любовь к своему делу, постоянный поиск нового – вот те качества, которыми она отличалась. Использовала разнообразные формы и методы работы с воспитателями, с детьми и с родителями: педагогические советы проходили в нетрадиционной форме, например, в форме диспутов, круглых столов, блиц-турниров, организовывала «Дни игры», проводились конкурсы для детей «Алло, мы ищем таланты», выставки художественного цикла, авторские семинары, мультимедийные презентации докладов к педагогическим чтениям.

МБДОУ д/с «Теремок» является одним из опорных детских садов района и на его базе постоянно проводятся улусные семинары педагогов дошкольных учреждений района. В ноябре 2007 г. Акулина Ивановна приняла участие в 1 республиканских Корниловских чтениях, посвященных к 100-летию основателя методической службы в Момском районе» был отмечен сертификатом о распространении педагогического опыта. В республиканском научно-методическом журнале для работников дошкольного образования и родителей «Чемчүүк саас» № 3 за 2006 г. была опубликована ее статья «Региональные особенности обучения старших дошкольников русской разговорной речи».

Акулина Ивановна с первых дней руководства работала над улучшением материально-технической базы детского сада, так были приобретены инновационные компьютерные технологии, интерактивные доски, развивающие игры, строительные наборы, наборы по «Лего»-конструированию и робототехнике. За время работы заведующей проявила себя как умелый организатор учебно-воспитательного процесса и финансовой хозяйственной деятельности. Она в 2010 г. за плодотворный труд, за заслуги в профессиональной работе была награждена от Министерства образования республики за участие в республиканском конкурсе «Лучший руководитель-2010».

С 2010 г. Акулина Ивановна в учебно-воспитательной работе открыла на базе нашего детского сада турнир по ДИП «Сонор»-«Жипто» как игровую технологию. Наш детский сад проводит ежегодно внутрисадовские районные турниры среди детей дошкольного возраста 5-7 лет. В 2012 году наши воспитанники впервые приняли участие в республиканском турнире и в том же году приняли участие в педагогической ярмарке и летней Международной школе ФИДЖИП-Евроталант во Франции. По итогам работы летней Международной школы наш детский сад принят в Международную сеть ассоциированных образовательных учреждений Евроталант – ФИДЖИП. В 2015 г. Акулина Ивановна участвовала в конкурсе «Школа Арктики в СМИ» среди педагогических

МЫ НЕ ЗАБУДЕМ ВАС...

работников образовательных организаций арктических районов республики. В 2016 году воспитанники и педагоги были награждены благодарственным письмом МКУ МО «Момский район» за содействие и поддержку в проведении республиканского форума «Дипрофессиональная подготовка будущих технологических кадров: проблемы, поиск, находки решения». В форуме

воспитанники успешно выступили в секции робототехники, также педагоги. Наши воспитанники приняли участие во Всероссийском вокальном фестивале-конкурсе «Чудо-песенка», проведенном ИРОиПК республики Татарстан, в международном творческом конкурсе «Интербриг» через Интернет и заняли призовые места, участвовали в республиканском конкурсе «Көмүс ыллык». В 2019 году Акулина Ивановна открыла на базе детсада «Теремок» республиканскую пилотную площадку по ЛЕГО-конструированию и робототехнике среди детей старшего дошкольного возраста, в феврале 2020 г. проводился первый районный этап всероссийских соревнований по образовательной робототехнике для дошкольников «ДЕТалька-2020». Под руководством Акулины Ивановны и при ее активном участии проводятся внутрисадовские, улусные педагогические чтения, семинары, мастер-классы работников дошкольных образовательных учреждений района. Инициативный, компетентный руководитель Акулина Ивановна Петрова пользовалась авторитетом и уважением в коллективе, среди детей и их родителей. Она как руководитель и педагог имела особый дар спланировать коллектив, владела богатой речью, тонким вкусом и юмором. Через ее ласковые руки и доброе чуткое сердце прошло дошкольное детство многих детей Момы. Акулина Ивановна как педагог, руководитель и наставник являлась одним из немногих дошкольных работников, внесших значительный вклад в развитие дошкольного образования района и республики. Она отличник образования РС (Я). Ее имя навсегда останется в дошкольном образовании как яркий пример Воспитателя, Руководителя.

СҮРЭХПИТИГЭР ӨРҮҮ БААРГЫН...

Биһиги аймах киэн туттар кинитэ – балтыбыт, эдьийбит Лина туһунан ахты суруйарым ыарахан. Кини оҕо-эдэр сааһа, үлэтэ барыта мин хараһым далыгар ааспыта. Акулина 1962 с. алтынньы 8 күнүгэр Хонуута Петровтар дьың кэргэнэригэр бастакы оҕонор төрөөбүтэ. Биһиги ийэлэрбит бииргэ төрөөбүттэрэ, оһон хаан-уруу аймахтыыларбыт. Ыал улахан оҕото буолан, бырааттарын, балтын оҕолоон төрөппүттэригэр көмөлөспүтэ. Олохун тиһэх күннэригэр диэри кинилэр үлэлэринэн, олохторунан олорсон, биһигини барбытын сомоһолоон, күүс-көмө, элдрдэргэ сүбэ-ама буолан түмэрэ, өйүүрэ. Оскулаба үчүгэйдик үөрэнэн, дьоннорун куруук үөрдэрэ. Оскула кэнниттэн Амурдаабы-Комсомольскай куоракка пединституту бүтэрэн, төрөөбүт Муоматыгар «Теремок» дьаһыла-садка итээччинэн үлэлээн, сэбидиссэйдээн 37 сүл устата олохун оҕолорго анаата. Итээччи-салайааччы быһыытын үлэтин олус таптыыра, үлэбэ ирдэбиллээх, эпитэтинэстээх буолары ирдирэ. Үөрэх-иитигэ үлэтигэр болҕомтотун ууран, элбэх педсоветтары, мунньахтары нэдиэлэ аайы ыытара. Итээччилэри куурустарга, идэлэрин таһымнарын үрдэтэргэ үлэлээрэ. Кини

салайааччы быһыытын өрөспүүбүлүкэбэ, оройуонга ытыллар бары дьаһалларга мунньахтарга сылдьан, атын улустар үлэлэрин билсэн, уопут атастаһан кэлэн, биир идэлээхтэрин, детсад салайааччыларын түмэн, мунньахтарга тыл этэрэ, санаатын, уларыйылары куруук үлэһиттэргэ билиһиннэрэрэ.

Акулина ийэ, эбэ быһыытын кыһын, сиэннэрин олус таптыыра, кинилэр ситиһиилэрин, олохторун куруук биһиэхэ кэпсиэрэ. Айылбаһа сылдьарын, «Ю» хайатын, дьүөгэлэринэн сугунуурун, отоннуурун олус сөбүлүүрү, отон олус үөрээрэ, дуоһуйууну ыла. Олохун тиһэх күннэригэр диэри наар үлэтинэн олохтоһуота, хас биридди үлэһитин ыйыталаһан, кинилэри кытта кэпсэтэн: «Хайа, кыргыттар, хайдах үлэлээн эрээбит? Эйэлээхтик сүбэлэһэн бэйэ-бэйэбитигэр көмөлөсүһүн үлэлээн, түмсүүлээх буолун», – диин этэрэ. «Ю» хайабын, дойдубун олус абынган, «Индибир уоттарын» миэхэ мунньан ыһыт эрэрэ», – диин көрдөспүтүн, хаһыаттары ыһыттыым.

Таптыыр балтым, биир идэлээбим, салайааччыбыт Акулина Ивановна туһунан өйдөбүл сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах буолуоҕа.

М. И. АГЛАСОВА.

***

Мин Акулина Ивановна курдук ураты кинини кытта бииргэ үлэлээн, кэлин ыкса доҕордоһон, бэйэ-бэйэбитин өйдөһөн-өйөһөн өр сылларга, кини тиһэх күнүгэр диэри бу ситими быспакка илдэ кэлбиппинэн киэн тутта саныыбын.

1983 с. Акулина биһиэхэ «Теремок» детсадка үлэтин саҕалаабыта. Бастакы күнүттэн итээччилэр, төрөппүттэр куттарын туппута. Кини интеллигентнэй, үрдүк культуураах салайааччы этэ, эдэр үлэһиттэргэ болҕомтолоохтук, төрөппүт оҕолорун курдук сыһыаннаһара, куруук сүбөлүн-амалы ыһытара. Үлэбэ ирдэбиллээбэ, соруудабын ылыннарыйлаахтык кэпсэтэн толортороро, биир тэҥник сыһыаннаһара, уопсай тылы түргэнник булара. Бу үлэһит кэмигэр сүрүн күүһүн детсаппыт материалнай базата бөбөрүүрүгэр, үөрэтин профессиональной таһыма үрдүүрүгэр, араас сана ыһымалары ситимнээхтик тэрийиһигэ, кыттыыга болҕомтотун уураара. Оҕолор, итээччилэр ситиһиилэригэр наһаа үөрэрэ, үрдүктүк сыаналыыра.

В. В. АРБЫКИНА.

***

С уважением вспоминаю Акулину Ивановну. Мы познакомились в 1983 году, вместе начали работать в нашем любимом детском саду «Теремок».

Акулина Ивановну запомню на всю жизнь как милую, добрую, заботливую дочь, маму, бабушку, сестру, тетю. В период работы в детском саду «Теремок», знаю ее как грамотного, ответственного руководителя, готового всегда помочь коллегам словом и делом. Наша дорогая Акулина Ивановна всегда была гостеприимной хозяйкой, радушной, заботилась обо всех, беспокоилась о нас, всегда была примером для нас, веселой и жизнерадостной. Очень любила воспитанников. Нам всем очень сильно будет не хватать дорогой, жизнерадостной, общительной, отзывчивой, готовой прийти на помощь Акулины Ивановны.

Г. П. ЩЕПИНА.

***

Акулина Ивановна сырдык мөссүөнө куруук биһиги өйбүтүгэр хатаньа. Сүрэхпитигэр өрүү бааргын...

«Теремок» үһүйеэн кэлэктиибэ.

Саха сиригэр туорахтаах культууралар ыһыыларын инэ кэккэ биричинэлэринэн сыллата аччаан иһэринэн сибээстээн, республика тас өттүттэн ыһыы сиэмэтин киллэрээнин сыл ахсын улаатан иһэр. Тастан кэлэр бурдук, ол иһигэр ыһыы сиэмэтэ сүрүннээн тимир суолунан Аллараа-Бэстээх станциятыгар диэри кэлэр, онтон улуустарга дылы массынанан тирдриллэр. Ааспыт сылга бурдук үүнэриитинэн дырыктанар тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэлэрин наадыһытыгар диэн ыһыы сиэмэтигэр анаан барыта 2000 тонна кэринэ туорахтаах сиэмэ бурдуга аҕалылыбыта. Ыһыы бурдугун сүрүннээн Тюмень уобалаһыттан атыылаһан киллэрбиттэрэ.

2014 с. от айын 21 күнүгэр тахсыбыт 206-с №-дээх «Үүнээйи карантинна» диэн Федеральной сокуон 32-с ыстатыята ирдииринэн республика тас өттүттэн карантиннай бордодууксуйата, ол иһигэр ыһыы сиэмэтин киллэрбит тустаах тэрилтэ эбэтэр бириддилен киһи карантиннай бордодууксуйаны аҕалытын туһунан тутатына Россельхознадзор Федеральной сулуспатын Саха сиринээҕи салаатыгар биллэри (биллэриини суругунан эбэтэр электроннай көрүнүнэн) ытыахтаах. Бу биллэригэ олобуран кэлбит карантиннай бордодууксуйаны тустаах сулуспа үлэһиттэрэ эбии көрүү (досмотр) онороллор. Бу эбии көрүү кэмигэр тастан киллэриллибит карантиннай бордодууксуйа докумуоннара

Өрөспүүбүлүкэ тас өттүттэн туорахтаах сиэмэ бурдугу тийэн киллэрээччилэр болҕомтолоругар

(хантан кэлбитин, ханна оноһуллубутун, фитосанитарнай туругун, техническэй регламента сөп түбэһи сертификата, ханнык зонаттан таһаарыллыбытын) бэрэбиэркэлэнэллэр, карантиннай бордодууксуйаттан проба ылыллан лабораторнай чинчийгэ ытыллар.

Эбии көрүү (досмотр) түмүгүнэн судаарыстыбаннай карантиннай фитосанитарнай хонтуруол аахтата толоруллар. Манна даҕатан эттэххэ, республика тас өттүттэн тыа хаһаайыстыбатын наадыһытыгар киллэриллэр карантиннай бордодууксуйата, ол иһигэр ыһыы сиэмэтэ карантиннай зонаттан киллэриллэр түбэлтэтигэр туһаныллар үүнээйигэ ураты кутталлаах уонна тыа хаһаайыстыбатыгар улахан хоромньуну таһаарар кэрбиир үөннөр, ырыылар уонна сыыс оттор тарҕамыттарынан лабораторнай чинчийини ааспыттарын уонна карантиннай эбийиэктэр (ырыылар) суохтарын туһулуур карантиннай сертификаттаах буолалларын сокуон ирдиир. Аҕалылыбыт карантиннай бордодууксуйаттан ылыллан оноһуллар лабораторнай чинчийи сүрүн сыала-сорууга тыа хаһаайыстыбатыгар улахан

хоромньуну таһаарар кэрбиир үөннөр, ырыылар уонна сыыс оттор республика сиригэр-уотугар тарҕаныыларын бопсуу буолар.

Түмүктээн эттэххэ, хас биридди карантиннай бордодууксуйаны киллэрээччи, туһанааччы бу үөһө ыйылыбыт ирдэбиллэри уталыппакка уонна кытаанахтык тутустабына эрэ тулалыыр эйгэбит, айылҕабыт чөл туруктаах буолуоҕа.

Н. Н. МАКСИМОВ,
Россельхознадзор Саха сиринээҕи
управлениетын фитосанитарнай
кэтээн көрүүгэ уонна бурдук
хаачыстыбатын хонтуруолун отделын
судаарыстыбаннай инспектора.

«Эн сырдык мичээриг,
Эн сылаас сыһыаныг,
Эн истиг ырыаларыг
Өрүү биһиги сүрэхпитигэр...»

Биһиги биригэ үлэлээбит күндү коллегабыт, истин дьүөгэбит **Сидорова Сардаана Саввична** биһиги кэккэбиттэн барбыта бам айын 14 күнүгэр 40 хонугун тоолла.

Биһиги Сардаанабыт көрсүө-сэмэй майгылаах, кэрэ куоластаах, миннигэс астаах, олус ыалдытымсах, куруук үөрэ-көтө сылдыар, сырдык мичээрдээх мааны киһибит этэ.

Кини мичээрдээбитинэн кириэн кэлэрэ харахпытыгар билигин да баар.

Сардаана Саввична биһиги оскуолабытыгар оҕону сахалыы куттаах, сахалыы санаалаах буола улааталларыгар элбэх кылааты киллэрбит киһинэн буолар. Кини оскуолаҕа дириэктэри иитэр үлэҕэ солбуйааччынан, оҕо хамсааһыннын салайааччытынан ситиһилээхтик үлэлээбитэ. Кэнники сылларга оскуола түмэлин салайбыта. Саха тылын уонна литэрэтиирэтин учуутала буолан сахалыы ырыалары таптыыра, оҕолору, учууталлары ырыаҕа уһуйара. Ийэтэ Мария Гаврильевна Сидорова көбүлээһининэн биһиги оскуолабытыгар «Ийэйи» ырыа ансамбыла тэриллибитэ. Кэнники сылларга ансамбылбытын Сардаана Саввична

билээн-көбүлээн салайбыта. Ансаамбыл хас биридди ырыатын, репертуарын эрдэтэн бэлэмнээн үрдүк ситиһингэ эрэллээхтик тийэри ситиһэрэ. Ол курдук оройуонна ытыллыбыт «Битва хоро» ырыа күрээбэр кыайыылаах аатын сүгэн үөрбүтүгэр-көһүтүгэр. Онтон «Споёмте, друзья» күрэххэ иккис истиэпэннээх лауреат аатын сүкпүтүтүтүт.

Ансаамбылбыт оройуонна ытыллар кэнсиэрдэргэ санаттан сана ырыалаах буоларын Сардаана Саввична ситиһэрэ. Учууталлары эрэ кытта дь а р ы к т а м а к к а , о с к у о л а үөрэнээччилэригэр, ордук уолаттарга сүрүн болҕомтотун уураара. Ол курдук «Ыллаа-туой, уол оҕо» ырыа күрээбин тэрийэн ытара сонун сүүрэн буолбута. 2009 сыллаахха «Маленькая принцесса Момы» сана бырайыак көбүлээччилэригэр биридэстэрэ буолбута. Кыыс оҕо араас өттүттэн талааннаах, сайдыылаах, ситиһилээх буоларыгар, төрөөбүт дойдутугар бэриниллээх гына иитиигэ анаммыт бу бырайыак билигин даҕаны салҕана турар. Ону тэнэ «Ойор-тэбэр оҕо саас» ырыа-үнкүү күрээбин бытан элбэх оҕо үөрүүнү бэлэктээбитэ. Ийэтэ Мария

Кэриэстэбил

СҮРЭХПИТИГЭР МЭЛДЫ ТЫЫННААХ БУОЛУОҕА

Гаврильевна тэрийбит «Төрөпүттэр албан ааттара» түмэл үлэтин салҕаан, тиһигин быспакка ыппыта. Ол курдук оскуолабытыгар төрөпүттэри кытта биригэ «Оҕо – төрөпүт – учуутал» диэн ситиминэн «Сир-туом» үөрэҕэ, «Күөсчүт алгыһа», «Ыйдарынан туомнар», «Дьэ кэргэн күнэ», «Ньукуолун күнэ» тэрээһиннэри лоп-бааччы сахалыы санаран тэрийэрэ, ылаан-туойан кизгэтэрэ.

Дьүөгэбит Сардаана кэрэ-бэлиэ күннэрин толору миннигэс астаах сандалытыгар барыбытын түмэн үөрүүтүн биригэ үллэстэрэ, хардатын куруук барыбытыгар анал бэлэктээх буолара. Барыбытыгар куруук истин сыһыаннаах, болҕомтолоох этэ. Үлэлиир коллективпыт хас биридди киһитин төрөөбүт күннэринэн аан бастаан кини эбэрдилиэрэ. Үлэтигэр куруук бырааһынныкка кэлэрдии маанытык таннан, күлэн- үөрэн кириэрэ барыбытыгар холобур буолара.

Күндүтүк саныыр, көмүс куоластаах күрээҕэйбит күн сириттэн күрэммитэ олус хомолтолоох. Сардаанабыт сырдык мөссүөнэ биһиги өйбүтүгэр- санаабытыгар, сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах буолуоҕа.

**Муома алын сүһүөх
оскуолатын кэлэктиибэ.**

21 мая 2020 года исполнится 1 год, как нет с нами нашей любимой, дорогой мамы, бабушки, прабабушки **Сидоровой Марии Гаврильевны**, ветерана педагогического труда, отличника образования Республики Саха (Якутия), Учителя учителей, почетного гражданина Момского района.

Наша мама родилась 1 августа 1938 года в многодетной семье Уваровских. Ее детство прошло в тяжелые военные и послевоенные годы. В 1959 – 1961 годы училась в Вилюйском педагогическом училище. С 1961 года до ухода на заслуженный отдых работала учителем в поселках Кулун-Ельют, Буор-Сысы и Хонуу.

Мама проработала в школе 52 года. Ее отличали преданность, верность своему любимому делу, ее отношение к каждому своему подопечному – ученику, высокая ответственность, требовательность к себе и

окружающим, потребность к непрерывному самообразованию, готовность к новой творческой деятельности. Находясь на заслуженном отдыхе, она являлась копилкой идей, добрым наставником своих молодых коллег, щедро делилась с ними знаниями и душевным теплом. Мама ученики сейчас трудятся по всей республике, многие работают в престижных организациях. Мама всегда следила за их успехами, радовалась и гордилась.

Каждый ребенок с детства учится всему у матери, как работать, как жить, как относиться к людям. И до самого ухода наша любимая мамочка вела нас, помогая во всем через всю жизнь, не замечая, что мы

уже давно стали взрослыми. Сплоченный ею большой клан Уваровских стал прекрасным примером сплоченности, бережного культивирования традиций народа саха, образцом духовной целостности. Мы бесконечно благодарны ей за мудрость и доброту, отзывчивость и понимание, за воспитание важных человеческих качеств – ценить жизнь, любить и беречь родных и близких.

Память о нашем самом дорогом, любимом человеке навсегда останется в наших сердцах.

Дети, внуки, правнуки.

Память

ЛЮБИМ И ПОМНИМ...

Кэриэстэбил ӨЙДҮҮ-САНЫЫ СЫЛДЬЫАХПЫТ

СӨ үөрэҕиритин туйгуна, СӨ үөрэҕиритин бочуоттаах үлэһитэ уонна бэтэрээнэ, Учууталлар учууталлара, Муома оройуонун Бочуоттаах олохтооҕо **Мария Гаврильевна Сидорова** күн сириттэн барбыта быйын 21 күнүгэр төгүрүк сыла буолар.

Мария Гаврильевна Сидорова 1938 сылаахха атырдьах быйын 1 күнүгэр Орто Дойду нэһилиэгэр төрөөбүтэ. 1961 с. Николай Гаврильевич

Чернышевскай аатынан Бүлүүтээби педагогическай училищени ситиһиилээхтик бүтэрэн, төрөөбүт дойдутугар алын кылаас учууталынан ананан, 50 сыл оскуолаҕа үлэлээбитэ. Кэлин сылларга «Ураанхай саха оҕото» биридимизти үөрэтэр буолан, оҕолорго төрөөбүт тылларын биллэлэригэр, сахалы тылы байытарга, саха фольклоругар улахан болҕомотун ууран үлэлээбитэ. Муома алын сүһүөх оскуолатыгар 1994 с. кизг ис хоһоонноох «Саха балаҕанын» тэрийбитэ. Бу балаҕан оскуолаҕа саха итэҕэлинэн сир-туом силигин толорор тэрээһиннэри, кылаас таһынан дьарыктары, аһаҕас уроктары үрдүк таһымнаахтык ыьтарга улахан төһүү күүс буолбута. Балаҕан ис тутула, мала-сала, туттар тэрилэ оҕолору сахалы тыынна иитиигэ эппиэттиир улахан суолталаах түмэл тэнэ буолбута.

2004 с. «Төрөппүттэр Албан ааттара» түмэли тэрийбитэ. Улуустут бастын дьонун, олонор ааспыт олохторун, дьон-сэргэ билиитигэр таһаарар, кэлэр көлүөнэҕэ тарҕатар сорукутаах үлэлээбитэ. Түмэлгэ «Оройуон биллиилээх дьонноро», «Муома улуунун фольклора», «Муома норуодунай тыйаатыра», «Төрөөбүт айылҕам», «Муома улуунун ырыа айааччылары», «Учууталлар династиялара», «Далбар хотун учууталлар», о.д.а бэйэтэ илиитинэн онорбут көрдөрөн үөрэтэр матырыйалларын муспута. Маны таһынан «Ахтан-санаан аһаахха» диэн

ааттаах оройуоммутугар олонор уонна олонор ааспыт чулуу дьоннорбут тустарынан телевизорунан көрөөччүлэргэ анал бизрии ыьтара. Сахалы ыйдарынан туомнары тиһигин быспакка сирит-туому тугуһан үрдүк таһымнаахтык онороро. Ол курдук «Саһарҕа саас», «Болҕомтоҕо кирири», «Күөсчүт алгыһа» тэрээһиннэри ордук табыллан ыьтара. Бэйэтин көбүлээһининэн учууталлары, төрөппүттэри түмэн «Дьэ кэргэннэ оҕону иити тосхоллоро» диэн научнай-практическай конференцияны тэрийбитэ. Бу үүнэр көлүөнэҕэ өй-санаа өттүнэн чөл буоларга холбууру көрдөрөр үлэтэ олус туһалаах уонна наадалаах.

Бииргэ алтыспыт, үлэлээн ааспыт учууталбытыттан, наставникпытыттан элбэххэ үөрэммитит. Мария Гаврильевна сахалы дьирин билиилээх, элбэх араас көрүүлэрдээх киһи этэ.

«Арчы» дьэтин бэтэрээннэрин кытта ыкса үлэлиирэ. Улуустааҕы дьахтар сэбиэтин, профсоюз үлэтин көбүлүүрэ.

Мария Гаврильевна киһи кутун-сүрүн тутар элбэх хоһоондордоох. Ол курдук, кини «Оскуола туһунан» хоһоонугар ырыа айан хаалларбыта. Бу хоһооно билигин биһиги оскуолабыт Өрөгөйүн ырыата буола сылдьар.

Мария Гаврильевна куруук үөрэтэ-такайа, кэпсии-ипсии, билиһиннэрэ сылдьара, туох кыһалҕалаахпытын барытын быһаарар, ыйан-кэрдэн биэрэн, сүбэли-амалы сылдьар үгэстээбэ.

Күндү киһибит сырдык мөссүөнэ, үтүө майгыта, кэрэҕэ-үтүөҕэ таласпыт санаата сүрэхпитигэр, өйбүтүгэр-санаабытыгар умнуллубат өйдөбүл буолан хаалыаҕа.

Муома алын сүһүөх оскуолатын учууталлара.

Память

НАВСЕГДА СОХРАНИМ В СЕРДЦАХ

Батор Банзаракцаевич Раднажапов родился 26 сентября 1952 г. в селе Тухум Селенгинского района в республике Бурятия, в многодетной семье третьим ребенком. Его взяла на воспитание семья Сандуевой Дарьи Чимитовны и Бориса Жамсаревича, позже родились сводные братья и сестры.

Окончив школу в 1971 г., был призван в ряды Вооруженных сил СССР. Исполняя интернациональный долг, прошел службу в Монголии. После демобилизации в 1973 г. приехал в с. Хонуу. Поступил работать в торговую контору «Индигирторг». В его трудовой книжке две записи: поступил на работу, ушел на пенсию. Почти за 40 лет работы прошел трудовой путь от рабочего до заместителя директора. Во время работы проявил себя активным общественником, ответственным, добросовестным работником, защищал честь родного коллектива в спортивных соревнованиях. Отличался дружелюбным, покладистым характером, чем снискал уважение в коллективе. Родили и вырастили троих сыновей, которым дали высшее образование.

У него было много планов, которые, к сожалению, не успел реализовать. Его дела продолжают сыновья. Батор очень любил охоту, рыбалку, возил с собой детей на природу, охоту. Никогда не делил работу на женскую, мужскую, хорошо готовил.

Пусть момская земля будет Тебе пухом. Мы всегда будем помнить светлый Твой образ, навсегда сохраним в сердцах.

Ты останешься для нас примерным отцом, мужем, дедушкой, братом, зятем.

Спи спокойно, наш родной человек.

**Жена, дети, братья, сестра,
все родные.**

Коллектив и администрация МБОУ «Момская средняя общеобразовательная школа» выражают глубокое соболезнование родным и близким по поводу кончины **ЗАВЕДУЮЩЕЙ ДЕТСАДОМ «Теремок» ПЕТРОВОЙ Акулины Ивановны.**
Скорбим вместе с вами.

Өр сылларга бииргэ үлэлээбит ытыктыр киһибитигэр Иван Андреевичка, кэргэнигэр Прасковья Никитичнаа, оҕолоругар, бары сиэннэригэр, хос сиэннэригэр күндү кыыстара, эдьийдэрэ, Ирафа тапталаах ийэтэ, оҕолоругар эйбэс эбэлэрэ СӨ үөрэҕиритин туйгуна **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** ыараханньк ыалдьан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.
А. Е. Осипова, Р.С.Варламова, А.Е. Слепцова.

Оройуоннаабы «Индибир уоттара» хаһыат редакцията ытыктабыллаах Прасковья Никитичнаа, Иван Андреевичка, кинилэр оҕолоругар, сиэннэригэр күндү кыыстара, ийэтэ, эбэлэрэ, эдьийдэрэ **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.

Ытыктыр аймахтарбытыгар Прасковья Никитичнаа, Иван Андреевичка, кыһыгар Ирафа, сиэннэригэр, бырааттарыгар, балтыгар, бары аймахтарыгар таптыр кыыстара, ийэтэ, эбэлэрэ, эдьийдэрэ **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит. Лина туһунан сырдык өйдөбүл биһиги дууһабытыгар, өйбүтүгэр-санаабытыгар умнулуу суоба.
Ылдан дьылларга быраһай, балтыбыт барахсан!
Ивановтар, Булдаковтар, Жирковтар.

Ытык дьоммутугар Прасковья Никитична, Иван Андреевич Петровтарга, кыһыгар Иринафа, сиэннэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, бары чугас дьонугар таптыр кыыстара, ийэтэ, эбэлэрэ, уруу-хаан аймахтара **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** күн сириттэн күрэммитинэн дириг кутурҕаммытын тирээдэбит. Кытаан тулуйа сатаан.
Лина барахсан сырдык мөссүөнэ, ыраас дууһата мэдэһ сүрэхпитигэр баар.
Хонууттан М. Е. Атласова дьиз кэргэнэ, М. Хабарова.

Күндү эдьийбитигэр Александра Петровнаа, күтүөшүтүгэр Аммос Ивановичка, бырааттарыгар Альберка, Аммоска, кэргэнигэр Марфаа, оҕолоругар таптыр оҕолоро, убайдара, кэргэнэ, аҕалара **ЦЕРОВ Александр Аммосович** ыараха ыарыттан олохтон туораабытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит.
Никулиннар, Уваровскайдар, Слепцовтар, Сивцевтар.

Ытыктыр дьоммутугар Александра Петровнаа, Аммос Ивановичка, Марфа Петровнаа, оҕолоругар, бииргэ төрөөбүттэригэр, кинилэр дьиз кэргэннэригэр күндү оҕолоро, кэргэнэ, аҕалара, убайдара **ЦЕРОВ Александр Аммосович** ыараханньк ыалдьан олохтон барбытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит.
Р.П. Былбанаева, З. Н. Иванова.

Ытыктыр аймахтарбытыгар Григорий Афанасьевич, Аксинья Афанасьевна Слепцовтарга таптыр убайдара **СЛЕПЦОВ Геннадий Афанасьевич** соһумардык олохтон туораабытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Аһыгытын тэннэ үлэстэбит.
Калугиннар дьиз кэргэтэрэ.

Оройуонна оҕолуоҕа кириэхтэрин иннинээҕи оҕолоро үөрэтигэ-сайыннарыга улахан кылаатын киллэрбит «Теремок» уһууан эсбиэдиссэйэ, СӨ үөрэҕиритин туйгуна **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан төрөппүттэригэр, кыһыгар, сиэннэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, чугас дьонугар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
«Кэчээр» уһууан коллектива.

Выражаем глубокое соболезнование нашим уважаемым ветеранам Прасковье Никитичне, Ивану Андреевичу, всем родным и близким по поводу кончины после продолжительной болезни любимой дочери, матери, бабушки, сестры **ПЕТРОВОЙ Акулины Ивановны.**
Разделяем с вами боль утраты. Крепитесь.
Коллектив 10 «а» кл., кл. рук. М. Н. Хабарова.

Убаастыр биир идэлээхпит, өр кэмнэ «Теремок» детсад эсбиэдиссэйинэн үлэлээбит, СӨ үөрэҕиритин туйгуна **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын ийэтигэр, аҕатыгар, кыһыгар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.
Соболюх орто оҕуолатын коллектива.

Ытыктыр дьоммутугар Прасковья Никитична, Иван Андреевич Петровтарга, бырааттарыгар Андрейга, Алексейга, балтыгар Еленаа, кыһыгар Иринаа, сиэннэригэр таптыр кыыстара, эдьийдэрэ, ийэтэ, эбэлэрэ **ПЕТРОВА Акулина Ивановна** ыарахан ыарыттан олохтон туораабытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит.
Е. А. Борисова, Георгий, Александр.

Истинник саныыр дьүөгэбит **АКУЛИНА** ыараханньк ыалдьан олохтон барбытынан ийэтигэр Прасковья Никитичнаа, аҕатыгар Иван Андреевичка, кыһыгар Ирафа, сиэннэригэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, чугас дьонугар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Акулина сырдык мөссүөнүн куруук өйдүү-саныы сылдыахпыт.
Н. Д. Семенова, Л. Д. Дворник.

Муоматаабы нефтебаза үлэһитэрин кэлэктиибэ бэйэтин үлэһитигэр Слепцов Алексей Анатольевичка, кини ийэтигэр, бииргэ төрөөбүттэригэр таптыр аҕалара, кэргэнэ, эһэлэрэ **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.

Бииргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр, табаарыспытыгар Слепцова Антонина Михайловнаа, оҕолоругар, сиэннэригэр таптыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** соһумардык олохтон барбытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын үлэстэбит.
МОО 1978 с. бүтэригэр.

Убаастыр коллегабытыгар Аксинья Афанасьевнаа, Григорий Афанасьевичка, Павелга, бары аймахтарыгар таптыр убайдара **СЛЕПЦОВ Геннадий Афанасьевич** соһумардык олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.
Соболюх орто оҕуолатын коллектива.

Ытыктыр ыалларбытыгар Слепцова Антонина Михайловнаа, оҕолоругар, сиэннэригэр таптыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** олохтон соһумардык барбытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.
Дьяангыттан быраата К. Н. Слепцов кини дьиз кэргэнэ, Хонууттан балтылара, аймахтара Слепцовтар.

Таптыр быраатым **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** эмискэ ыалдьан олохтон туораабытыгар таптыр кэргэнигэр Антонина Михайловнаа, оҕолоругар, сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит.
Н. Г. Хабаров, кини оҕолорун дьиз кэргэнэрэ.

Ыкса ыалбыт, убаастыр киһибит **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** соһучу олохтон барбытыгар таптыр кэргэнигэр Антонина Михайловнаа, оҕолоругар Афоняа, Алешаа, Лияа дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит.
Александр, Розалия Тарабукиннар дьиз кэргэнэрэ, оҕолоро.

Таптыр, ытыктыр бырааппыт, убайбыт **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** хомолтолоохтук, соһумардык олохтон барбытыгар кэргэнигэр Антонина Михайловнаа, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары чугас дьонугар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Убайбыт туһунан сырдык өйдөбүл сүрэхпитигэр өрүү тыһынаах буолуоҕа.
Тулуйа сатаан.
Куораттан З. Н. Иванова, оҕолоро, кинилэр дьиз кэргэнэрэ.

Биир дойдулаахпыт **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** күн сириттэн соһумардык барбытынан кэргэнигэр Антонина Михайловнаа, оҕолоругар Алешаа, Лияа, Афоняа, бары аймахтарыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар сүтүккүтүн тэннэ үлэстэбит.
Хонууттан Д. И. Слепцова, Саргы, Борис.

Убаастыр коллегаларбытыгар Антонина Михайловнаа таптыр кэргэнэ, Лариса Афанасьевнаа убайа, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** соһумардык олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Ылар аһыгытын тэннэ үлэстэбит.
Соболюх орто оҕуолатын коллектива.

Убаастыр балтыбар, эдьийбитигэр Слепцова Антонина Михайловнаа таптыр кэргэнэ, оҕолоругар аҕалара, сиэннэригэр эһэлэрэ Соболюх нэһилиэгин коммунальнай хаһаайыстыбатын үлэһитэ **СЛЕПЦОВ Анатолий Афанасьевич** соһумардык ыалдьан олохтон туораабытыгар дириг кутурҕаммытын тирээдэбит.
Кытаан тулуйун.
Төбүлэхтэн Алексей, Ангелина, Дьокуускайтан Александр Старковтар, эдьийдэрэ Е. Г. Хабарова.

Тэрийээччи: СӨ **Бырабытталыстыбата, "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ. Танаарааччы: "Сахабэчээт" СӨ Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ.**
677000, Дьокуускай к. Орджоникидзе уул., 31 №-рэ, 124 каб., тел./факс: 8(4112)343917.
e-mail: sakhapechat@mail.ru
Генеральнай дириэктэр э.т. В.И. СЫРОМЯТНИКОВ.

Сибээс эйгэтин информационнай технология уонна маассабай коммуникация надрорун федеральнай структуратын Саха сиринээҕи бырабыланынатын 20.06.2019 с. бэрлilлilбит сибидиэтэлиститэтин ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор **М. П. СТАРКОВА.**

Хаһыат нэдиэлэү иккитэ тахсар. Редакция кирибит суруктар төнүбэттэр. Матырыйаалга ахтылар чаччылар иһин эһитинэһин сурук ааптара сүгэр. Ааптар суругар эһиллэр санаа хаһыат тутуһар хайысхатынан атын буолуон сөп. Быллыриилэр, рекламалар ис хоһооноругар эһитинэһин тустаах кини сүгэр. ® Реклама быһытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 40 №-гэр 16 ч. илии баттанна, 17 ч. график быһытынан бэчээкэ бэрлиннэ. Компьютернай талыта, верстка оройуоннаабы «Индибир уоттара» хаһыат редакциянай-полиграфической комплекска оһоһуулан бэчээттэннэ.
Редакция, типография, танаарааччы аадырыһа: Муома улууһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рэ. Кэмэйэ 1 усул. бөч. л. Тиража 360. Сыаната дуоһагар быһытынан. Телефоннорута: 8(41150)2-10-21. Электроннай почта: indigir-uottara@vandex.ru